

Bankovní balíček v reakci na covid-19

Informační podklad k návrhu nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a (EU) 2019/876, pokud jde o úpravy v reakci na pandemii covid-19, a k interpretačnímu sdělení o uplatňování účetního a obezřetnostního rámce za účelem usnadnění poskytování bankovních úvěrů v EU

Podklad k dokumentům Rady č. 7620/20 a 7729/20
červen 2020
zpracovala: Daša Smetanková

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 6
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 6
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 7

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Bankovní balíček v reakci na covid-19	Typ řady: interní
Zpracovala: Smetanková, D.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentům č. 7620/20 a 7729/20	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: červen 2020	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Obezřetnostní regulační rámec; obezřetnostní a účetní pravidla; bankovní sektor; covid-19; kapitálové požadavky	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a (EU) 2019/876, pokud jde o úpravy v reakci na pandemii covid-19
KOM(2020) 310 v konečném znění, kód Rady 7620/20
Interinstitucionální spis 2020/0066/COD

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě - Interpretační sdělení Komise o uplatňování účetního a obezřetnostního rámce za účelem usnadnění poskytování bankovních úvěrů v EU - Podpora podnikům a domácnostem v souvislosti s krizí covid-19
KOM(2020) 169 v konečném znění, kód Rady 7729/20

- **Právní základ:**
Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
4. 5. 2020 (KOM(2020) 310), 11. 5. 2020 (KOM(2020) 169)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 18. května 2020, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 25. května 2020 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Předložený návrh nařízení na změnu nařízení o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky (CRR¹ a CRRII²) a interpretační sdělení o uplatňování obezřetnostního a účetního rámce spolu tvoří balíček opatření Evropské komise, jenž má usnadnit poskytování bankovních úvěrů domácnostem i podnikatelům v rámci EU. Balíček je součástí koordinované ekonomické reakce EU na koronavirovou krizi.

V reakci na koronavirovou krizi byla na úrovni EU i členských zemí učiněna opatření podporující likviditu bank, jež mají umožnit bankám pokračovat v úvěrové aktivitě. Právě bankovní sektor, jenž je v současnosti v dobré kondici a mnohem odolnější než v roce 2008, což ukazují také zátěžové

---

¹ Nařízení EP a Rady (EU) 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (také označováno jako „CRR“ - *Capital Requirements Regulation*) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=celex:32013R0575>

² Nařízení EP a Rady (EU) 2019/876 ze dne 20. května 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o pákový poměr, ukazatel čistého stabilního financování, požadavky na kapitál a způsobilé závazky, úvěrové riziko protistrany, tržní riziko, expozice vůči ústředním protistranám, expozice vůči subjektům kolektivního investování, velké expozice, požadavky na podávání zpráv a zpřístupňování informací, a nařízení (EU) č. 648/2012 (také označováno jako „CRRII“) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32019R0876>

testy Evropského orgánu pro bankovníctví (*European Banking Authority, EBA*), má být jedním z hlavních hybatelů ekonomického oživení, a proto je usnadnění poskytování úvěrů bankami klíčové. Cílem balíčku je přispět ke zmírnění negativních dopadů koronavirové krize a podpořit fungování finančního sektoru, zejména jeho schopnost poskytovat úvěry, a přispět tak k ekonomické obnově.

Obezřetnostní regulační rámec pro úvěrové instituce působící v EU byl zaveden nařízením o kapitálových požadavcích (CRR) společně se směrnicí o kapitálových požadavcích (CRD)³ v reakci na finanční krizi 2008-2009 s cílem posílit odolnost úvěrových institucí. CRR bylo následně několikrát pozměněno s cílem odstranit zbývající nedostatky v obezřetnostním regulačním rámci. Nařízení CRR II přineslo do CRR některé konečné prvky rámce Basel III.

Interpretační sdělení přináší vysvětlení uplatňování účetního a obezřetnostního rámce s cílem usnadnit poskytování bankovních úvěrů, a to pomocí využití stávající flexibility regulačního rámce. Návrh nařízení obsahuje cílené okamžité změny konkrétních prvků obezřetnostního rámce, jež mají maximalizovat schopnost úvěrových institucí poskytovat úvěry a absorbovat ztráty související s koronavirovou krizí.

- **Obsah a dopad:**

Návrh nařízení EP a Rady, kterým se mění nařízení o kapitálových požadavcích, pokud jde o úpravy v reakci na pandemii covid-19

Návrh nařízení přináší výjimečná dočasná opatření, jež mají maximalizovat schopnost úvěrových institucí poskytovat úvěry, absorbovat ztráty související s koronavirovou krizí a zároveň si zachovat odolnost. Konkrétně se jedná o tyto návrhy:

- Úprava harmonogramu uplatňování přechodných opatření pro zmírnění dopadu ustanovení mezinárodních účetních standardů IFRS 9 na kapitál bank.

Uplatňování IFRS 9 v současnosti během koronavirové krize by mohlo vést k náhlému významnému zvýšení opravných položek na očekávané úvěrové ztráty (*Expected Credit Loss, ECL*), což by mohlo vést ke snížení schopnosti úvěrových institucí poskytovat úvěry. CRR obsahuje přechodná ustanovení, jež institucím umožňují částečně znovu přičíst vyšší rezervy vzniklé z důvodu zavedení vykazování ECL podle IFRS 9 k jejich kmenovému kapitálu Tier 1. Návrh nařízení prodlužuje uplatňování stávajících přechodných opatření (pro roky 2018 až 2022) o další dva roky.

- Příznivější zacházení s veřejně zaručenými úvěry poskytnutými během koronavirové krize v rámci pravidel pro minimální krytí ztrát z nevýkonných expozic.

Požadavek minimálního krytí ztrát u nevýkonných úvěrů (*non-performing loans, NPL*) zajišťuje, aby banky vyčlenily dostatečné prostředky na krytí rizik spojených s úvěry z nevýkonných expozic. Standardně podléhají úvěry zajištěné nebo pojištěné oficiálními exportními úvěrovými agenturami preferenčnímu zacházení. Dočasně (od vstupu v platnost tohoto nařízení po dobu 7 let) se navrhuje rozšířit toto preferenční zacházení i na nevýkonné expozice, které vznikly v důsledku pandemie covid-19 a které jsou zaručené veřejným sektorem v rámci opatření na zmírnění dopadů koronavirové krize v souladu s pravidly pro státní podporu.

---

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:32013L0036>

– Odložení data uplatňování kapitálové rezervy k pákovému poměru.

CRR II zavedlo požadavek kapitálové rezervy k pákovému poměru pro globální systémově důležité instituce (*Global Systemically Important Institutions, G-SIIs*). Původně bylo datum použitelnosti tohoto nového požadavku stanoveno na 1. leden 2022. V kontextu koronavirové krize a v souladu s revidovaným harmonogramem provádění normy Basel III dohodnutým s Basilejským výborem se navrhuje odložení použitelnosti o jeden rok, do 1. ledna 2023.

– Kompenzování dopadu vyloučení některých expozic z výpočtu pákového poměru.

Pákový poměr, zavedený CRR, představuje poměr mezi kapitálem banky a jejími expozicemi. Tento nástroj byl zaveden v reakci na finanční krizi 2008/2009. CRR II upravilo výpočet pákového poměru na základě revidovaného basilejského standardu, který bude použitelný od 28. června 2021. Toto opatření poskytuje příslušným orgánům dohledu diskreční pravomoc za výjimečných okolností dočasně umožnit vyloučení některých expozic vůči centrálním bankám z celkové míry expozic (maximálně na jeden rok). Toto vyloučení je pak kompenzováno mechanismem, který přiměřeně navyšuje požadavek na pákový poměr jednotlivých úvěrových institucí. V současné koronavirové krizi se ukazuje, že kompenzační mechanismus by byl příliš restriktivní a mohl by donutit úvěrové instituce ke snížení pákového efektu prostřednictvím prodeje aktiv nebo snížením objemu úvěrů do reálné ekonomiky. Komise proto přichází s návrhem úpravy mechanismu kompenzace. Úvěrová instituce uplatňující diskreční pravomoc by byla nadále povinna vypočítat tzv. upravený pákový poměr, ale pouze jednou, a to v okamžiku, kdy tuto diskreční pravomoc uplatňuje. Upravený pákový poměr se použije po celou dobu vykonávání diskreční pravomoci.

– Urychlení uplatňování několika dohodnutých opatření motivujících banky k financování zaměstnanců, malých a středních podniků (SME) a projektů infrastruktury a týkajících se softwarových aktiv.

CRR II zavedlo ustanovení, jimiž se mění regulatorní zacházení s „obezřetně oceněnými softwarovými aktivy“. Úvěrové instituce již nebudou muset tato aktiva odečítat od svého kmenového kapitálu Tier 1. Přípravou technické normy k provádění tohoto ustanovení byl pověřen orgán EBA. Datum použití je stanoveno na 12 měsíců od vstupu v platnost této technické normy. V souvislosti se zrychleným zaváděním digitálních služeb v důsledku pandemie covid-19 navrhuje Komise urychlení jeho uplatňování, a to na den vstupu v platnost regulační technické normy EBA.

Komise dále navrhuje urychlit (ode dne vstupu v platnost této změny) uplatňování opatření CRR II týkající se příznivějšího obezřetnostního zacházení s úvěry pro důchodce nebo zaměstnance na dobu neurčitou zajištěné důchodem nebo platem. Původně mělo opatření být uplatňováno od 28. června 2021.

Návrh také předsouvá datum použitelnosti dvou podpůrných koeficientů schválených CRR II. Původní datum platnosti ustanovení bylo stanoveno na 28. červen 2021. CRR II zavedlo úpravy kapitálových požadavků, které umožňují příznivější zacházení s některými expozicemi vůči SME (revidovaný podpůrný koeficient pro SME) a vůči subjektům provozujícím nebo financujícím zařízení, systémy či sítě poskytující nebo podporující základní veřejné služby (podpůrný koeficient pro infrastrukturu). Cílem je motivovat instituce k obezřetnému poskytování úvěrů těmto subjektům. V reakci na pandemii covid-

19 bylo datum použitelnosti těchto dvou podpůrných koeficientů stanoveno od dne vstupu v platnost této změny.

Interpretační sdělení - Podpora podnikům a domácnostem v souvislosti s krizí covid-19

Ve sdělení Komise poukazuje na roli bankovního sektoru při ekonomické obnově. V reakci na koronavirovou krizi byla na úrovni EU i členských zemí učiněna opatření podporující likviditu bank, jež má umožnit zvýšené bankovní financování. Banky by tento kapitál teď měly použít na podporu krizí postižených společností a domácností.

Bankovní sektor je v současnosti v dobré kondici na rozdíl od situace před rokem 2008, a to i v důsledku opatření přijatých v reakci na tehdejší ekonomickou krizi. Odolnost bankovního sektoru dokazují rovněž výsledky zátěžových testů EBA. Ve sdělení Komise poukazuje na to, že i podle současných pravidel mají banky možnost během ekonomických krizí jednat pružně a podpořit financování obnovy ekonomiky. Komise banky a orgány bankovního dohledu vyzývá k využití této flexibility v účetním a obezřetnostním rámci, a to jednotným způsobem, při současném odpovědném přístupu (monitorování dopadů a rizik), aby byla zachována finanční stabilita.

V předloženém sdělení Komise poskytuje jednotný výklad flexibility současných účetních a obezřetnostních pravidel při zachování obezřetnostního přístupu. Mezi oblasti flexibility patří pravidla hodnocení úvěrových rizik bankami, pravidla obezřetnosti při klasifikaci nesplácených úvěrů (*non-performing loans, NPL*) v kontextu v současné krizi poskytnutých opatření, jako jsou systémy záruk nebo moratoria na splácení úvěrů, zpracování zpoždění při splácení v účetnictví.

Komise dále poukazuje na oblasti, kde by banky měly jednat odpovědně: např. by měly upustit od vyplácení dividend nebo přistupovat konzervativně k pohyblivé složce odměn. Banky by dále měly pomoci svým klientům prostřednictvím digitálních služeb, bezkontaktních a digitálních plateb.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Návrh nařízení nemá dopady na státní rozpočet. Obdobně interpretační sdělení je dokumentem informační povahy, tudíž bez dopadu na státní rozpočet.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR preferovala maximální využití flexibility současného účetního a obezřetnostního rámce bez nutnosti změn. Považuje však návrh za přínosný, přičemž může splnit stanovené cíle a přispět k oživení ekonomiky. Je proto žádoucí návrh nařízení podpořit. Jako přínosné vláda označuje zejména vynětí některých expozic z požadavků na pákový poměr a rozšíření preferenčního zacházení pro NPL na NPL s veřejnou zárukou.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Evropská komise bude monitorovat implementaci interpretačního sdělení ve spolupráci s ECM-SSM a národními orgány. Návrh nařízení bude diskutován v EP a na jednání Rady. Evropská komise doufá, že balík by mohl být schválen vzhledem k naléhavosti situace již v červnu.⁴ V Evropském parlamentu byl návrh nařízení přidělen výboru ECON (hospodářské a měnové záležitosti) jako gesčnímu výboru, přičemž projednán bude ve zrychleném řízení. Interpretační sdělení se nachází v EP přípravné fázi. Bylo přiděleno výboru ECON (hospodářské a měnové záležitosti) jako gesčně příslušnému výboru. Dále se jím bude zabývat výbor ITRE (průmysl, výzkum a energetika) a výbor IMCO (vnitřní trh a ochrana spotřebitelů).

---

⁴ EC: Coronavirus response: Banking Package to facilitate bank lending- Supporting households and businesses in the EU. 28 April 2020 [cit. 28. 5. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ganda_20_757

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 10. června 2020 a usnesením č. 322 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013 a (EU) 2019/876, pokud jde o úpravy v reakci na pandemii covid-19 /kód Rady 7620/20, KOM(2020) 310 v konečném znění/ a sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Interpretální sdělení Komise o uplatňování účetního a obezřetnostního rámce za účelem usnadnění poskytování bankovních úvěrů v EU – Podpora podnikům a domácnostem v souvislosti s krizí covid-19 /kód Rady 7729/20, KOM(2020) 169 v konečném znění/;
2. **podporuje** rámcové pozice vlády ČR k těmto dokumentům datované dnem 18. a 26. května 2020.